

Облікова картка дисертації (ОКД)

Шифр спецради: ДФ 35.051.095

Відкрита

Вид дисертації: 08

Державний обліковий номер: 0823U100217

Дата реєстрації: 13-04-2023

1. Відомості про здобувача

ПІБ (укр.): Федорущенко Богдан Віталійович

ПІБ (англ.): Fedorushchenko Bohdan Vitaliiovich

Шифр спеціальності, за якою відбувся захист: 072

Дата захисту: 10-04-2023

На здобуття наукового ступеня: Доктор філософії (д.філ)

Спеціальність за освітою: Облік і аудит

2. Відомості про установу, організацію, у вченій раді якої відбувся захист

Назва організації: Львівський національний університет імені Івана Франка

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02070987

Адреса: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Телефон: 380322616048

E-mail: zag_kan@lnu.edu.ua

WWW: <http://www.lnu.edu.ua>

3. Відомості про організацію, де виконувалася (готувалася) дисертація

Назва організації: Університет банківської справи

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 34716922

Адреса: вул. Січових Стрільців, буд. 11, м. Львів, Львівська обл., 79007, Україна

Телефон: 380665207467

Телефон: 380442301603

E-mail: ubs@ubs.edu.ua

WWW: <http://ubs.edu.ua/ua/>

Назва організації: Львівський національний університет імені Івана Франка

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02070987

Адреса: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Телефон: 380322616048

E-mail: zag_kan@lnu.edu.ua

WWW: <http://www.lnu.edu.ua>

4. Відомості про організацію, де працює здобувач

Назва організації: Акціонерне товариство «КОМІНБАНК»

Підпорядкованість:

Код ЄДРПОУ: 21580639

Адреса: вул. Бульварно-Кудрявська, 6, м. Київ, 04053, Україна

Телефон: 380444619337

E-mail: info@cib.com.ua

WWW: <https://www.cib.com.ua>

5. Наукові керівники та консультанти

Наукові керівники

Барановський Олександр Іванович (д. е. н., професор, 08.00.08)

6. Офіційні опоненти та рецензенти

Офіційні опоненти

Коваленко Вікторія Володимирівна (д.е.н., професор, 08.00.08)

Болгар Тетяна Миколаївна (д. е. н., професор, 08.00.08)

Рецензенти

Хуторна Мирослава Емільвна (д. е. н., професор, 08.00.08)

Пантелеєва Наталія Миколаївна (д. е. н., професор, 08.00.08)

7. Підсумки дослідження та кількісні показники

Підсумки дослідження: 22 - Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Кількість публікацій: 8

Кількість сторінок: 239

Кількість патентів:

Кількість додатків: 4

Впровадження результатів роботи: так

Ілюстрації: 58

Мова документа: Українська

Таблиці: 17

Зв'язок з науковими темами: № 0118U001042

Схеми:

Використані першоджерела: 255

8. Індекс УДК тематичних рубрик НТІ

Індекс УДК: 336.71, 336.71:351.863](477)(043.3)

Тематичні рубрики: 06.73.55

9. Тема та реферат дисертації

Тема (укр.)

Формування системи забезпечення фінансової безпеки банківського сектору України

Тема (англ.)

Development of a system for ensuring the financial security of the banking sector of Ukraine

Реферат (укр.)

Дістало подальшого розвитку визначення чинників і передумов дослідження ФББС за рахунок виокремлення, поряд із уже визначеними, таких з них, як: усвідомленість у необхідності функціональних, організаційних і структурних змін у банківському секторі (БС), обумовлених потребою підвищення рівня ФББС; пошук дієвих засобів протидії новим викликам (зокрема, глобалізації фінансових ринків, інформатизації, цифровізації економіки / діджиталізації БС, розвитку криптовалют, зростанню масштабів фальшування грошей, впровадженню штучного інтелекту, необхідності забезпечення сталого розвитку країни та впровадження банківськими установами відповідального фінансування / інвестування) фінансовій безпеці (ФБ) у банківській сфері; недостатня обґрунтованість теоретично-методологічних засад, відсутність однозначних методичних підходів до оцінки рівня ФББС національної економіки і визначення напрямів / заходів з його підвищення. Уточнено тлумачення ФББС як синтетичної категорії, що, на відміну від існуючих поглядів, акцентує увагу на забезпеченні дотримання комплексу фінансових інтересів; безпосередньо впливає на дієвість / ефективність функціонування клієнтів / контрагентів банківських установ й інших економічних агентів; зумовлюється фінансовою автономією / незалежністю, ліквідністю, платоспроможністю БС, його фінансовими стійкістю / стабільністю, надійністю, інвестиційною привабливістю, соціально-економічною ефективністю функціонування; є інструментом забезпечення трансформації капіталу БС у кредити юридичним і фізичним особам, прями і портфельні інвестиції й таким станом БС, за якого амплітуда небажаних змін його певних властивостей не вище / не нижче визначених порогових значень індикаторів. Удосконалено класифікацію різновидів ФББС унаслідок виокремлення, на відміну від існуючих, такої класифікаційної ознаки, як «напрями діяльності», і визначення таких різновидів за класифікаційною ознаками «мета», як спорадична (забезпечується одиничними заходами для вирішення конкретного завдання дотримання ФББС у конкретний момент); «ресурсно-функціональна спрямованість» – податкова; розрахункова, цінова, майнова (захищеність грошових коштів, ЦП й інших активів), безпека доходів і витрат; «вид фінансових інструментів» – безпека структурованих банківських продуктів. Уточнено трактування поняття «система забезпечення ФББС» за допомогою наголосу на органічному поєднанні її забезпечувальних підсистем (серед яких, на відміну від вживаних, виокремлено й такі, як: інструментарна, обліково-звітна, контрольно-діагностична, прогностична, інфраструктурна, маркетингова, соціально-психологічна, правоохоронна, програмного забезпечення), що безперервно формуються на стійкій плановій основі суб'єктами системи для досягнення її цілей, виконання поставлених завдань концептуального / стратегічного характеру за об'єктно-орієнтованим підходом до забезпечення ФББС; необхідності життя комплексу оптимально альтернативних і

скоординованих упереджувальних, поточних і коригувальних заходів з фінансового забезпечення КБ зокрема і БС загалом, економічних агентів, котрі ними обслуговуються або на яких відбивається стан ФББС, що унеможливило порушення наявних міжсистемних зв'язків. Комплексно проаналізовано практику забезпечення ФББС економіки України. Визначено стан формування системи забезпечення ФББС України. З'ясовані чинники забезпечення складових ФББС економіки України. Оцінено рівень ФБ вітчизняного БС. Виявлені проблеми, недоліки й невирішені питання у забезпеченні ФББС в Україні. Наведені підходи до моделювання системи забезпечення ФББС України. Вперше запропоновано концептуальну, композиційну, поетапну і формуючу моделі розбудови дієвої системи забезпечення ФББС, що дають чітке уявлення про його цілі, завдання, об'єкти, предмет, суб'єктів, імперативи, заходи, принципи, критерії; композицію як процесу побудови такої системи; етапи її формування та специфіку її забезпечувальних підсистем. Запропоновані підходи до оцінки і підвищення ефективності формування і функціонування системи забезпечення ФББС. Визначено, що комплексна багаторівнева оцінка такої ефективності має містити оцінки ефективності: фінансового забезпечення самого БС, захисту національних інтересів і задоволення суспільних потреб, запобігання банківським / фінансовим кризам, забезпечення ФБ клієнтів (домогосподарств і суб'єктів господарювання) / контрагентів КБ. Доведено, що така оцінка має отримуватися завдяки проведенню аудиту системи забезпечення ФББС, кількісної оцінки її рівня на основі з'ясування системи відповідних індикаторів та їхніх порогових значень.

Реферат (англ.)

The author developed the definition of factors and preconditions for FSBS research by identifying, along with those already identified, the following ones: awareness of the need for functional, organizational and structural changes in the banking sector (BS) due to the necessity to improve FSBS; finding effective means to counter new challenges for the financial security (FS) in the banking sector (including globalization of financial markets, informatization, digitalization of the economy / digitalization of BS, development of cryptocurrencies, growing the scale of money counterfeiting, introduction of artificial intelligence, the need for sustainable development of the country and the introduction of responsible financing / investment mechanisms); insufficient justification of theoretical and methodological principles, lack of unambiguous methodological approaches to assessing the level of FSBS of the national economy and determining directions / measures to improve it. The interpretation of FSBS as a synthetic category has been clarified, which, as opposed to existing views, focuses on ensuring compliance with a set of financial interests; directly affects the efficiency / effectiveness of banking institutions' clients / counterparties and other economic agents; is determined by financial autonomy / independence, liquidity, solvency of BS, its financial sustainability / stability, reliability, investment attractiveness, socio-economic efficiency; is a tool to ensure the transformation of BS capital into loans to legal entities and individuals, direct and portfolio investments and such a state of BS, in which the amplitude of undesirable changes in its specific properties is not above / below the indicators' threshold values. The author improved classification of FSBS types by separating, as opposed to the existing, such a classification feature as «line of action», and the definition of the following varieties based on the classification criteria «goal» as sporadic (ensured by single measures to address the specific task of FSBS compliance at a given time); «resource-functional orientation» – tax; settlement, price, property (security of funds, securities and other assets), security of income and expenses; «type of financial instruments» – security of structured banking products. The interpretation of the concept of «system for ensuring FSBS» is clarified by emphasizing the organic combination of its security subsystems (among which, as opposed to those used, are the following: instrumental, accounting, reporting and diagnostic, forecasting, infrastructure, marketing, social, psychological, law enforcement, software), which are continuously developed on a stable planning basis by the subjects of the system in order to achieve its goals, implement tasks of a conceptual / strategic nature based on the object-oriented approach to ensuring FSBS; the necessity to take a set of optimally alternative and coordinated preventive, current and corrective measures to ensure the financial security of the CB in particular and the BS in general, economic agents which serve them or which are affected by the state of the FSBS, which prevents disruption of existing interconnections. The author comprehensively analyzed the practice of ensuring FSBS for the economy of Ukraine, determined the level of development of the system ensuring FSBS of Ukraine, clarified the factors which influence the ensuring the components of the FSBS of the economy of Ukraine, evaluated the level of FS of domestic, and identified the problems, shortcomings and unresolved issues in ensuring FSBS in Ukraine. Approaches to modeling of the system of ensuring FSBS of Ukraine were described. Conceptual, compositional, step-by-step and development models for building an effective system of ensuring FSBS are proposed for the first time. They give a clear idea of its goals, objectives, objects, subjects, imperatives, measures, principles, criteria; composition as a process of development for such system; stages of its formation and the specifics of its support subsystems. Approaches to evaluation and increase of efficiency of development and functioning of system ensuring FSBS are offered. It is determined that a comprehensive multilevel assessment of such efficiency should include the following assessments effectiveness: of financial security of BS, of protection of national interests and public needs, prevention of banking / financial crises, ensuring FS for clients (households) and business entities) / contractors of CB. It is proved that such assessment should be received by auditing the system ensuring FSBS, conducting quantitative assessment of its level based on the elucidation of the system of relevant indicators and their threshold values.

Голова спеціалізованої вченої ради: Вовчак Ольга Дмитрівна (д. е. н., професор, 08.02.03)

Головуючий на засіданні: Вовчак Ольга Дмитрівна (д. е. н., професор, 08.02.03)

Підпис

М.П.

Відповідальний за подання документів: Жак О. В. (Тел.: 380636075982)

Підпис

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.